

nyheter

Telefon: 77 64 06 00
E-post: nyheter@itromso.no
SMS til 2399:
IT TIPS <ditt tips>

Full splid om s

20 millioner kroner ligger allerede i potten fra Statoil, men på UiT fortsetter jakten på pengesterke sponsorer. Nå slår forskere i Bergen alarm om pengegaloppen i universitetsmiljøene.

UiT – Norges arktiske universitet forlenget nylig akademia-avtalen med Statoil, og vil de neste fem årene få 20 millioner kroner fra oljeselskapet.

I avtalen ligger det at UiT skal satse på Petroleumsgeologi, jordobservasjon og overvåking av havområder.

– Temaene er vi enige om, men vi lar oss ikke styre forskningsmessig. Det er ikke slik at Statoils folk står og ser våre forskere over skulderen, sier dekan Morten Hald ved fakultet for naturvitenskap og teknologi.

Men i Bergen har avtalen med Statoil møtt motstand. Professor Peter M. Haugan ved Geofysisk institutt på UiB, mener den gjør det for fristende å satse der pengene ligger. UiB får 55 millioner kroner, fordelt på fem år, fra Statoil.

– Vanligvis må jo universitetsforskere gjennom omfattende søknadsarbeid til forskningsrådet og andre for å få forskningsmidler til utstyr, drift og lønnsmidler til stipendiater. Hvis man kan få slike ressurser på enklere vis til for eksempel oljeleting, vil man bli fristet til å ta imot og satse på det temaet, sier han.

Uenige om etikk

Sammen med flere kolleger i Bergen, har Haugan etterlyst debatt rundt hvilken forskning det skal satses på ved norske universitet. Han mener avtalen med Statoil bryter med forskningsetiske retningslinjer.

– Forskingen må ikke bryte med føre-var-prinsippet, men bidra til bærekraftig utvikling og bevaring av biologisk mangfold. Man må ikke forlate disse prinsippene fordi man kan få penger. Og det er vanskelig å se for seg at forskning med målsetting å finne, eller få produsert mer olje og gass, bidrar til bærekraft, sier Haugan.

Morten Hald på UiT deler ikke Haugans oppfatning. Han mener universitetet må forholde seg til virkeligheten, og bygge kompetanse

der det er behov.

– Vårt samfunnsoppdrag er å sørge for kompetent arbeidskraft til næringslivet, ikke å drive næringspolitikk. Nå har vi LNG-produksjon på Melkeøya og snart er Goliatfeltet i produksjon. Da må vi ha kunnskap og kompetente folk, slik at det ikke skjer ulykker. Noe annet ville faktisk være uetisk, sier han.

Vil ha mer penger

Universitetet lanserte forrige uke Roald Amundsen petroleum research. Sentret ligger under UiT, og skal bidra til å bygge opp og samle kompetanse på petroleumsvirksomhet i Arktis. For å få midler, vil universitetet fri til oljebransjen.

– Men det er universitetet som avgjør hvilke studieprogram og hva slags forskning det satses på. Det industrien får igjen for sin investering, er kompetente og dyktige medarbeidere, sier Hald.

Kollegaen i Bergen mener at forskning på fornybar energi bør prioriteres høyere, og har tatt til ordet for å kutte all forskning som ikke er bærekraftig. Men Hald synes ikke det ene utelukker det andre.

– UiT har faktisk styrket sin satsing på fornybar energi. Vi har fått en ny professor på dette feltet og har flere stipendiater. Jeg sier ikke at vi har kommet veldig langt, men det er en start, sier han.

LINN BERTHEUSSEN
linn@itromso.no • 970 72 837

ÅSGEIR JOHANSEN
asgeir@itromso.no • 908 82 537

TOM BENJAMINSON (FOTO)
tom@itromso.no • 906 10 122

KRITISK: Professor ved Geofysisk institutt på UiB, Peter M. Haugan.

Foto: Walter N. Wehus/UiB

– Bidratt til forskningsmiljøer i verdensklasse

– Samarbeidet mellom akademia og industrien har løst noen av vår tids største teknologigåter.

– Det har skapt verdier for mange milliarder kroner og bidratt til at vi har en norsk industri i verdensklasse, slår informasjonsdirektør i Statoil, Jannik Lindbæk jr., fast i en e-post til iTromsø.

– Samspillet har bidratt til å utvikle norske forskningsmiljøer i verdensklasse. Denne kompetansen kommer ikke bare olje- og gassindustrien til gode, men har generert ideer, prosjekter og miljøer som skaper verdier også for andre industrier, fortsetter han.

Lindbæk sier at Norge er Europas nest største leverandør av gass til det europeiske energi-

markedet, og at Norge kan spille en vesentlig rolle i å redusere fremtidige CO2-utslipp.

– Derfor er det viktig å forske på det som gjør Statoil og vår industri i stand til å sikre en mest mulig forsvarlig og effektiv utnyttelse av naturressursene, sier han.

Videre understreker han at for å unngå at Statoils økonomiske bidrag til utvikling av grunnforskning skaper uønskede bindinger, er de opptatt av at alle resultater skal publiseres.

– Slik kan resultatene etterprøves av andre vitenskapelige miljøer og deles med og komme flere til gode. Dette er grunnforskning og kunnskapsbygging med bred anvendelse, og det ligger ingen føringer i vårt Akademia-program for hvor denne

Har bedt

Universitetet i Bergen ønsker å få en vurdering av de etiske sidene av petroleumsforskningen.

Etter at Peter M. Haugan og andre forskere ved Universitetet i Bergen startet debatten, har ledelsen ved UiB bedt den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) vurdere om det er etisk forsvarlig å forske på petroleumsutvinning.

Rektor Dag Rune Olsen sier på UiBs nettsider at debatten mellom universitetets egne forskere er en av grunnene til at han har bedt om NENTs vurdering.

Svaret fra komiteen vil også være relevant for UiT, som også

Bli oppdatert på nordområdene!

www.kirkeneskonferansen.no

Rekordmange AUF-ere

AUF TROMS hadde 726 medlemmer ved utgangen av fjoråret.

– I AUF i Troms har vi klart å øke medlemstallet fra rekordåret 2011 og 2012. Det skal vi bruke til flere politiske seire i året som kommer, uttaler den lokale AUF-lederen Tor-Martin Torbergesen i en pressemelding.

Han opplyser at AUF i Troms har brukt mye tid på rekruttering.

– Jeg tror at medlemsveksten er en reaksjon på den nye regjeringen og at ungdom i Troms ønsker mer reell frihet og reelle muligheter til vanlige folk, sier Torbergesen. trond.haakensen@itromso.no

Inneklima

KOMMUNEOVERLEGEN har vedtatt at Strimmelen barnehage må montere ventilasjonsanlegg. Alternativt må det dokumenteres at inneklimaet i barnehagen er tilfredsstillende i henhold til kravene i Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

aleksander.tokle@itromso.no

Sponsing

POSITIV: Morten Hald, dekan ved fakultet for naturvitenskap og teknologi, UiT.

t om en etisk vurdering

har forskningsprogrammer relatert til petroleumsvirksomhet. Instituttleder på institutt for Geologi ved UiT, Juergen Meinert, synes det er positivt at det blir debatt om forskningen.

– Det er en viktig diskusjon, for olje og gass er begrensede ressurser, som vil ta slutt en gang. Derfor må vi også ha fokus på fornybar energi, sier han.

Komiteen behandlet saken onsdag, men rakk ikke å bli ferdig. En uttalelse er derfor ventet etter neste møte. Meinert sier han vil la komiteen avslutte jobben, før han uttaler seg om eventuelle konsekvenser for UiT.

– Vi får først se hva som blir utfallet, og hvilken argumentasjon de har, sier Meinert.

DETTE ER AKADEMIAVTALEN:

■ En avtale om forskningssamarbeid mellom Statoil og institusjoner både i Norge og utlandet.

■ UiT – Norges arktiske universitet får 20 millioner kroner fordelt på 5 år gjennom akademiavtalen. I avtalen ligger det at UiT skal satse på Petroleumsgeologi, jordobservasjon og overvåking av havområder.

■ UiB får 55 millioner kroner fordelt over 5 år gjennom den samme avtalen. Avtalen har fire satsingsområder: Reservoarprediksjon, ukonvensjonelle ressurser, herunder produksjon av gasshydrater, energiomstilling og geotermisk energi.

■ Totalt utbetaler Statoil 450 millioner kroner til sine samarbeidspartnere, fordelt på 50 år. Det gir en årlig utbetaling på 90 millioner kroner i året.

Kilde: UiT, UiB og Morgenbladet

UiT

NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

Åpen dag – fagpresetasjoner på UiT

Torsdag 23. januar kl. 09.00 og fredag 24. januar kl. 11.30 kommer i overkant av 1.000 avgangselever fra regionens videregående skoler til fagpresetasjoner på UiT. Presentasjonene holdes på MH-bygget, UiT Campus Brevika i Tromsø.

Noen av skolene som besøker UiT denne dagen er:

- Andøya vgs
- Breivang vgs
- Brevika vgs
- Hadsel vgs
- Kongsbakken vgs
- Kvaløya vgs
- Nordborg vgs
- Nordkjosbotn vgs
- Nord-Troms vgs
- Norges Toppidrettsgymnas
- Tromsdalen vgs
- Tromsø maritime skole

Velkommen til UiT Norges arktiske universitet!

UiT på turné

UiT besøker videregående skoler og utdanningsmesser i store deler av landet på starten av året. Besøk oss gjerne underveis med spørsmål om UiTs studietilbud, studentmiljø eller studiesteder – våre hyggelige ambassadører er klare til å svare.

UiT besøker disse stedene kommende uke:

23.01: Tromsø, utdanningsmesse, Tromsøhallen
Brønnøysund vgs, skolebesøk

24.01: Tromsø, utdanningsmesse, Tromsøhallen

Mo i Rana, skolebesøk Polarsirkelen vgs

27.01: Bodø, Bodø vgs, Fauske vgs og Saltdal vgs besøker Universitetet i Nordland (UiN)

28.01: Bodø, Bodin vgs besøker UiN

29.01: Meløy vgs, skolebesøk

DISPUTAS

Cand.philol. Mona Hennie Markussen disputerer for ph.d.-graden i humaniora og samfunnsvitenskap: «La construction Nom + de + Nom en français contemporain: essai d'une approche cognitive»

Tid: Torsdag 23.01. kl. 11.15–15.00 Sted: Auditorium 3 (6.303), TEO-Hus 6, UiT
Prøveforelesning kl. 10.15 på samme sted: «Polysémie et homonymie en linguistique: principes et problèmes»

Master i fysikk Qin Zhou disputerer for ph.d.-graden i realfag: «Circulation and Exchanges at High-Latitude Ocean Margins: Dynamical models and Observations from Instrumented Seals»

Tid: Fredag 24.01. kl. 12.15–15.00 Sted: Auditorium, Institutt for fysikk og teknologi (NOBS), UiT
Prøveforelesning torsdag 23.01. kl. 14.15 på samme sted: «Climate variability in polar regions»

For utfyllende informasjon, se uit.no/tavia

UiT Norges arktiske universitet

9037 Tromsø / Tlf: 77 64 40 00

uit.no

